

EUROPEAN CENTRAL BANK

EUROSYSTEM

Ekonomikos biuletenis

2018 / 7

Atnaujinta informacija apie ekonominę ir pinigų aplinkos raidą

Santrauka¹

Nors duomenys, gauti nuo rugsėjo mėn. vykusio Valdančiosios tarybos posėdžio pinigų politikos klausimais, yra ne tokie palankūs, kaip tikėtasi, jie iš esmės patvirtina, kad euro zonos ekonomika ir toliau auga plačiu mastu, o spaudimas infliacijai nuosekliai didėja. Vertinama, kad su euro zonos ekonomikos augimo perspektyva siejama rizika iš esmės vis dar yra subalansuota. Tačiau su protekcionizmu susijusi rizika, besiformuojančios rinkos šalių pažeidžiamumas ir finansų rinkos svyravimai tebėra ryškūs. Vis dėlto stipri euro zonos ekonomika leidžia Valdančiajai tarybai pagrįstai manyti, kad infliacija ir toliau tvariai artės prie siekiamo lygio, ir kad ši raida tęsis net po truputį mažinant vykdomų grynųjų turto pirkimų apimtį. Tačiau vis dar reikia stipraus skatinimo pinigų politikos priemonėmis, kad vidaus kainų spaudimas toliau didėtų ir vidutiniu laikotarpiu bendroji infliacija judėtų norima linkme. Tokį skatinimą toliau teiks gryniesi turto pirkimai iki šių metų pabaigos, dideli įsigyto turto kiekiai ir numatytas jo reinvestavimas, taip pat ir patikslintos Valdančiosios tarybos ateities gairės dėl ECB pagrindinių palūkanų normų. Bet kuriuo atveju Valdančioji taryba yra pasirengusi koreguoti visas savo priemones, kad užtikrintų tolesnę tvarią infliacijos raidą norimo lygio link.

Pastaruoju metu, pasaulio ekonomikos ciklui pasiekus vėlesnį etapą, suprastėjo apklausų dėl pasaulio ekonomikos augimo rodikliai. Dėl vykdomų veiksmų ir kylančių grėsmių JAV padidinus prekybos tarifus ir šalių, kurioms tai turės įtakos, atsakomųjų veiksmų pasaulinės prekybos augimo tempas sulėtėjo, tačiau artimiausio laikotarpio perspektyvos nekinta. Pasaulinės finansinės sąlygos tebėra palankios išsivysčiusios ekonomikos šalims, tačiau apsunkina besiformuojančios rinkos ekonomikos šalių padėtį.

Pasaulyje kylant nerizikingoms palūkanų normoms ir didėjant įtampai kai kurių euro zonos šalių valstybės skolos rinkose, padidėjo vyriausybės obligacijų pajamingumas euro zonoje. Akcijų kainos euro zonoje krito dėl sumažėjusio polinkio rizikuoti. Įmonių obligacijų pajamingumo skirtumai, atvirkščiai, iš esmės nepasikeitė. Prekybos sverto atžvilgiu euro valiuta užsienio valiutų rinkose buvo stabili.

2018 m. pirmąjį ir antrąjį ketvirčiais, palyginti su ankstesniu ketvirčiu, euro zonos realusis BVP padidėjo 0,4 %. Vertinant ateities perspektyvas, pažymėtina, kad gaunami duomenys iš esmės patvirtina Valdančiosios tarybos bazinį scenarijų, kad ekonomika ir toliau augs plačiu mastu. Tačiau pastarojo meto pokyčiai tam tikruose sektoriuose turi įtakos trumpojo laikotarpio augimo perspektyvai. ECB pinigų politikos priemonės toliau palaiko vidaus paklausą. Asmeninį vartojimą skatina tebedidėjantis užimtumas ir kylantis darbo užmokestis. Dėl didelės vidaus paklausos, palankių finansavimo sąlygų ir augančio įmonių pelningumo didėja verslo investicijos.

¹ Visas leidinys anglų kalba paskelbtas Europos Centrinio Banko [svetainėje](#).

Investicijos į būstą tebėra didelės. Be to, tikimasi, kad, vis labiau atsigaunant pasaulio ekonomikai, euro zonos eksportas toliau augs, tačiau lėtesniu tempu.

2018 m. rugsėjo mėn. metinė infliacija pagal SVKI euro zonoje padidėjo iki 2,1 % (rugsėjo mėn. sudarė 2,0 %). Šį padidėjimą daugiausia lėmė sparčiau kilusios energijos ir maisto kainos. Atsižvelgiant į dabartines naftos ateities sandorių kainas, ateinančiais mėnesiais bendroji metinė infliacija turėtų ir toliau būti maždaug dabartinio lygio. Palyginti su anksčiau pasiektu žemiausiu lygiu, grynosios infliacijos rodikliai gerėjo, tačiau iš esmės vis dar buvo nedideli. Esant aukštam gamybos pajėgumų panaudojimo lygiui ir augant įtampai darbo rinkoje, vidaus sąnaudų spaudimas stiprėja ir apima vis daugiau sektorių. Kalbant apie ateitį, numatoma, kad metams baigiantis grynoji infliacija turėtų didėti sparčiau, o vidutiniu laikotarpiu, skatinama ECB pinigų politikos priemonių, tebesitęsiančio ekonomikos augimo ir kylančio darbo užmokesčio, augti toliau.

Pinigų analizė rodo, kad pinigų junginys (P3) 2018 m. rugsėjo mėn. padidėjo iki 3,5 % (rugsėjo mėn. sudarė 3,4 %). Paskolų privačiajam sektoriui augimo rodikliai toliau didėjo – tokia augimo tendencija stebima nuo 2014 m. pradžios. Euro zonos bankų apklausos dėl skolinimosi sąlygų 2018 m. trečiojo ketvirčio rezultatai rodo, kad paskolų augimą tebeskatina didėjanti visų kategorijų paskolų paklausa ir palankios bankų skolinimo sąlygos, taikomos įmonėms teikiamoms paskoloms bei paskoloms būstui įsigyti.

Tarpusavyje palyginusi ekonominės ir pinigų analizės rezultatus, Valdančioji taryba patvirtino, kad ir toliau būtina išsaugoti aukštą skatinamosios pinigų politikos lygį tam, kad infliacija vidutiniu laikotarpiu ir toliau tvariai artėtų prie mažesnio kaip 2 %, bet jam artimo lygio.

Remdamasi šiais rezultatais, Valdančioji taryba nusprendė nekeisti pagrindinių ECB palūkanų normų ir tebemanoma, kad jos nesikeis dar bent 2019 m. vasarą, tačiau bet koku atveju tiek, kiek to reikės siekiant užtikrinti, kad vidutiniu laikotarpiu infliacija toliau tvariai artėtų prie mažesnio kaip 2 %, bet jam artimo lygio. Kalbant apie nestandartines pinigų politikos priemones, pažymėtina, jog Valdančioji taryba patvirtino, kad Euro sistema iki 2018 m. gruodžio pabaigos toliau vykdys grynuosius turto pirkimus pagal Turto pirkimo programą (TPP) už iš naujo nustatytą 15 mlrd. eurų per mėnesį sumą. Valdančioji taryba prognozuoja, kad, atsižvelgiant į gaunamus duomenis, patvirtinančius jos vidutinės trukmės infliacijos raidos prognozes, gryniesiems turto pirkimams vėliau nebebus vykdomi. Valdančioji taryba ketina reinvestuoti lėšas, gautas iš pagal TPP įsigytų vertybinių popierių išpirkimo, suėjus jų terminui, dar gana ilgą laiką po to, kai pasibaigs gryniesiems turto pirkimams ir bet koku atveju tol, kol to reikės, kad būtų užtikrintos palankios likvidumo sąlygos ir aukštas skatinamosios pinigų politikos lygis.

© **Europos Centrinis Bankas, 2018**

Pašto adresas 60640 Frankfurtas prie Maino, Vokietija
Telefonas +49 69 1344 0
Internetas www.ecb.europa.eu

Visos teisės saugomos. Leidžiama perspausdinti švietimo ir nekomerciniais tikslais, jei nurodomas šaltinis.

Atsakomybė už šio biuletenio parengimą tenka ECB vykdomajai valdybai. Vertimus atlieka ir skelbia nacionaliniai centriniai bankai.

Šiame leidinyje paskutiniai statistikos duomenys – 2018 m. spalio 24 d.

Dėl terminų ir santrumpų žr. [ECB glosarijų](#) (anglų k.).

ES katalogo numeris QB-BP-18-007-LT-N (pdf)